

SZEM

SZTE UNIVERSITY OF SZEGED

S Z E G E D I E G Y E T E M M A G A Z I N | 2023

Nobel-díj
2023

ATTOFIZIKA
AZ ELI ALPS EGYIK
FŐ PROFILJA

10 – 11. oldal

KÖNNYEKET
FAKASZT A
DÉKÁN

20 – 23. oldal

SZENT-GYÖRGYI,
A SPORTOLÓ

26 – 27. oldal

Egy egész világ ünnepli

Az első magyar Nobel-díjas nő: Karikó Katalin, a Szegedi Tudományegyetem alumnája és professzora! A sokak által várt hírt – a felröppenése pillanatától kezdve amerikai fogadtatásán át magyarországi ünnepléséig – végigkísérték az SZTE Nemzetközi és Közkapcsolati Igazgatóság munkatársai. Idézzük föl együtt Karikó Katalin Nobel-díjának kulisszatitkait és hatásait!

4 – 9. oldal

Diákhitel1

Kedvező kamattal

Szabad felhasználásra

Diákhitel2

Kamatmentesen

Képzési költségek finanszírozására

Váltsd valóra terveidet diákhitellel!

diakhitel.hu

DIÁKHITEL

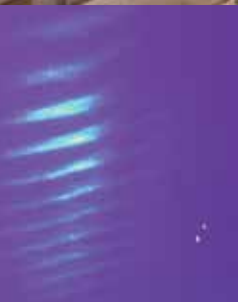
04

EGY EGÉSZ VILÁG ÜNNEPLI

A Szegedi Tudományegyetem közösségét büszkeséggel tölti el, hogy Szent-Györgyi Albert 86 évvel ezelőtti kitüntetését követően együtt örülhetünk Karikó Katalin Nobel-díjának.

10 AZ ATTOFIZIKA AZ ELI ALPS EGYIK FŐ PROFILJA

12 ÉVTIZEDES REKORDOK DŐLTEK

Tizenegy éve nem volt ennyi új hallgató Szegeden, mint a 2023/2024-es tanévben. A hazai és a nemzetközi felvételi eljárás során több mint 10 000 gólya jutott be az intézménybe.

14 MÁSFÉL ÉVSZÁZAD A PEDAGÓGUSKÉPZÉSÉRT

16 ÖRÖMKÓRUS AZ SZTE KLEBELSBERG KÖNYVTÁRBAN

18 KILENC EGYETEM EREJÉVEL

A European University Alliance for Global Health (EUGLOH), amelynek a Szegedi Tudományegyetem az egyik alapító tagja, 2023 januárjában négy új tagjával közösen kezdte meg a munkát. A szövetség már kilenc, nemzetközileg meghatározó egyetem erejét egyesítve dolgozik a globális egészségért.

20 KÖNNYEKET FAKASZT A DÉKÁN

24 MINDEN EDDIGINÉL TÖBB HALLGATÓ AZ SZTE MEZŐGAZDASÁGI KARON

26 SZENT-GYÖRGYI, A SPORTOLÓ

28 50 ÉVES A JATE KLUB

32 MI ALKALMAZÁS A HELYES STÍLUSÉRT

Egy egész világ ünnepli

Az első magyar Nobel-díjas nő: **Karikó Katalin**, a Szegedi Tudományegyetem alumnája és professzora! A sokak által várt hírt – a felröppenése pillanatától kezdve amerikai fogadtatásán át magyarországi ünnepléséig – végigkísérték az SZTE Nemzetközi és Közkapcsolati Igazgatóság munkatársai. Idézzük föl együtt Karikó Katalin Nobel-díjának kulisszatitkait és hatásait!

„A Karolinska Intézet Nobel-gyűlése ma döntött arról, hogy a 2023-as fiziológiai és orvosi Nobel-díjat közösen kapja Karikó Katalin és Drew Weissman a nukleozidbázis-módosításokkal kapcsolatos felfedezéseikért, amelyek lehetővé tették a Covid-19 elleni hatékony mRNS-vakcinák kifejlesztését.”

Ez az a 2023. október 2-i mondat, amelyre egész Magyarország és a világ tudomány iránt érdeklődő része felkapta a fejét: „Végre!” Végre – a kemény és kitarító munka meghozta gyümölcsét! Végre – a kisújszállási iskolapadból, a szegedi egyetemi előadótermekből és a Szegedi Biológiai Központból indulva, az amerikai laboratóriumokban és a németországi biotechnológiai cégnél kutatásait lezárva, az SZTE professzoraként, száznál is több tudományos díjjal a háta mögött – Karikó Katalin megkapta a felfedezők legismertebb kitüntetését is.

Telefonok

Karikó Katalin, a Szegedi Tudományegyetem kutatóprofesszora már tudta, a világ még csak izgatot-

tan várta, ki a 2023. év élettani és orvostudományi Nobel-díjasa, amikor már elkészült vele az első interjú, az első sajtófotó – az SZTE kiküldött tudósítói jelenlétében és közreműködésével.

„Hogyan fogadta a Nobel-díj hírért?” Ez a tudományos világ legismertebb kitüntetés körüli szokásos ceremóniához tartozó első interjú első kérdése. „Épp tíz éve bocsátottak el az amerikai állásomból” – indokolta meglepettségét az állmából felvert Karikó Katalin. Az mRNS-kutató kifejtette a Nobel Bizottság tisztségviselőjének is: kényszerűségből távozott a Pennsylvanai Egyetemről, 2013-ban lépett át a németországi BioNTech céghez. 2021 óta a Szegedi Tudományegyetem kutatóprofesszora.

A válasz és a helyzet szokatlansága ugyanúgy meglepte a Nobel Bizottságot, mint az újságírókat. A Nobel-díj híre fölnagyította a korábban csak szaklapban fölvetett „Karikó-problémát”, rávilágított a reményteljes kutatói ötlet és a tudományos munka amerikai támogatási rendszerének az ellentmondásaira.

✓ *ÚJSZÁSZI Ilona, LÉVAI Ferenc, PANEK Sándor, PÓSA Tamara, VIDA-SZŰCS Imre*
📷 *SAHIN-TÓTH István, KOVÁCS-JERNEY Ádám*

Az 50. születésnapját ünneplő JATE Klubban, hallgatói szemináriumán három jelenlegi egyetemista – **Dr. Uhljar Luca, Vicsián Dániel és Árva Hédi** kérdezte Karikó Katalint, az SZTE Nobel-díjas kutatóprofesszorát.

A 2023. évi élettani és orvosi Nobel-díjjal kapcsolatos stockholmi sajtótájékoztató élő közvetítése közben is folyamatosan csörögtek a telefonok Karikó Katalinék philadelphiai otthonában. A friss Nobel-díjas nem győzte fogadni a sűrűn érkező gratulációkat – a családtagoktól, a közeli és távoli ismerősöktől, az egyetemektől, amelyek díszdoktorukká választották, a jeles amerikai, német és magyar személyiségektől.

Flash mobok

A Szegedi Tudományegyetem közösségét büszkeséggel tölti el, hogy Szent-Györgyi Albert 86 évvel ezelőtti kítüntetését követően együtt örülhetünk Karikó Katalin Nobel-díjának – hangzott el az SZTE ünnepségén.

A Nobel-díj hírére az mRNS titkait kutató nő Instagram-oldalán a 45 894 „barát” száma hirtelen 53 277-re ugrott. Záporoztak az újabb és újabb interjúigények – a németországi lapoktól kezdve a Financial Times-on át az M1-ig. A legnagyobb amerikai tévés társaságok, a legismertebb nemzetközi médiumok küldték el követeiket a University of

Pennsylvania sajtótájékoztatójára. A BBC, a CNN külön műsorban számolt be az mRNS-kutatók Nobel-díjáról.

Flash mob várta a University of Pennsylvania Perelman School of Medicine Smilow épületében az élettudományi és orvosi Nobel-díjas Karikó Katalint és Drew Weissmant.

Hazánk első Nobel-díjas kutatónőjét egész Magyarország ünnepelte. Sajtóhírek, személyes üzenetek tudósítottak a kisújszállási villámcsődületről, a szegedi gratulációs könyvről, a fővárosi kirakatoakat díszítő „büszkeség”-feliratokról.

Áttörések

Karikó Katalin négy évtizeden át foglalkozott az RNS által közvetített mechanizmusokkal: a laboratóriumi körülmények között átírt mRNS-molekulát kívánta a fehérjeterápiára alkalmassá fejleszteni. Az immunológus Drew Weissmannal együtt felfedezte, hogy az RNS gyulladáskeltő hatását elnyomják a nukleozid-módosítások. Ez az úttörő munka, a két kutatónak az mRNS nukleozid-módosított uridinjeire vonatkozó szabadalmi nyitották meg az utat

az mRNA terápiás felhasználásához – például a rák, valamint az autoimmun, a fertőző és a genetikai betegségek kezelésére.

A Covid-19 pandémia megfékezésében kulcsszerepű mRNA-alapú vakcinák kifejlesztése irányította a világ figyelmét Karikó Katalinnak a hírvivő RNS-sel kapcsolatos felfedezései jelentőségére. Korszakalkotó, az orvosi technológiában áttörést eredményező teljesítményéért hat tudományos akadémia tagjává választotta, tizenhat egyetem pedig díszdoktorrá avatta.

Magyarország televíziózó közössége jóleső örömmel nézte 2023 októberének napjain a Szerelmes földrajz-sorozatban a kisújszállási és szegedi helyszíneken rögzített képeket, a Karikó Katalin életútját két részben bemutató, Gyémánt és arany című, októberben többször is megismételt portréfilmet. A hazai könyvesboltok polcaira került és Nobel-díj-pecsétet kapott Karikó Katalin „Áttörések – Életem és a tudomány” című kötete. Az eredetileg angolul írt memoár Magyarországon, a Helikon Kiadó gondozásában korábban került az olvasókhöz, mint Amerikában a „Breaking Through – My Life in

Science”. Így lett világpremier a Karikó-kötet 2023. október 11-i budapesti „ősbemutatója”.

Csapatok

Ünneplő tömeg zsúfolódott össze a Dugonics téren 2023. október 12-én: tapsal és üdvözlőalkalmakkal köszöntötték Karikó Katalint a Szegedi Tudományegyetem polgárai és a városlakók.

– Amikor az amerikai egyetemen a Nobel-díjjal kapcsolatos sajtótájékoztató véget ért, Weissman elment ünnepelni az ő csapatával, én pedig hazamentem. Ezért vagyok most itt, mert az én kollégáim az SZBK-ból, az egyetemi csoporttársaim, a tanárain, a kisújszállásiak, akik tanítottak, azok itt vannak. És én most jöttem ünnepelni – mondta el beszédében Karikó Katalin, aki óriási tapsot kapott. Elmondta, hogy rengeteg szép emlék köti Szegedhez, hiszen öt évig a JATE-n tanult, majd hét évig az SZBK-ban dolgozott, és a doktori kinevezését abban a teremben vette át, ahol most a Nobel-díját ünnepelték.

Rovó László rektor az ünnepi ülésen adta át Karikó Katalinnak a kulcsot, amely azt az irodát nyitja,

ahol az SZTE első Nobel-díjas kutatója, Szent-Györgyi Albert dolgozott. Ez a Dóm téri „sziget” immár Karikó Katalin kutatóprofesszor szegedi „otthona”. Óriási érdeklődés mellett mintegy harminc médium újságírói, riporterei vettek részt a sajtóbeszélgetésen.

– Híres lettem, már egy problémát is elneveztek rólam... A lapok azt elemezték, hogy miközben nem kaptam pályázati pénzt Amerikában, amivel laboratóriumot alapíthattam volna, a kutatásnak mégis ilyen fontos eredménye lett. A Harvard Business Review azt a helyzetet vizsgálta, hogy megjön valaki egy nem nagyon ismert országból, egy ottani nem túl ismert egyetemről, nem volt híres mentora, és olyan témát kutat, a szintetikus mRNS-t, amit mások nem tartanak fontosnak. Vajon hány kutató van, aki így, támogatás hiányában elveszett? Hogyan találjuk meg, hogyan támogassuk az ilyen eseteket? Ha pedig már problémát neveztek el rólam, én magam is javasoltam megoldást. Én azért nem vesztetem el, mert a Pennsylvanai Egyetemen, ahol dolgoztam, volt két kollégám, akik hittek bennem. Legyen tehát a Karikó-problémára a Karikó-megoldás az, hogy ezeket a támogató kutatókat jutalmazza meg! – magyarázta Karikó Katalin a sajtómunkásoknak.

Karikó Katalin az elmúlt két évben elnyert díjai részéhez járó pénzjutalomból az alma materének is juttatott, az intézmény legkiválóbb ifjú tudósait így is támogatja. Az SZTE Nobel-díjas professzora találkozott az egyetem néhány kutatójával.

Az 50. születésnapját ünneplő JATE Klubban az SZTE alumnája és néhány jelenlegi hallgató beszélgetett oktatásról, kutatásról és gyógyításról a szegedi egyetemisták előtt. Szent-Györgyi Albert, a

”

Én azért nem vesztetem el, mert a Pennsylvanai Egyetemen, ahol dolgoztam, volt két kollégám, akik hittek bennem.

Szegedi Tudományegyetem első Nobel-díjasa ötven évvel ezelőtt, amerikai emigrációjából első alkalommal hazatérve ugyanitt találkozott a hallgatókkal, és hasonló eszmecserét folytatott velük.

A JATE Klubból kilépve egy piros színű Volkswagen Beetle kabrióba szállt be Karikó Katalin. Az autót Róvó László rektor vezette. Óriási tömeg kíséretében az Eötvös és az Apáthy utcán keresztül vonultak át a Dóm térre. Az egyetemi épület erkélyéről népdalcsokrot adott elő kétszáz kórista.

Karikó Katalin a Szegedi Tudományegyetem vezetőivel megkoszorúzta Szent-Györgyi Albert mellszobrát, majd az SZTE Kémiai Intézetben elfoglalta dolgozószobáját.

A Dóm tér 8. szám alatt, az első emeleten található szobájában még a Szent-Györgyi Albert idejében készült bútorok, de már csúcstechnológiával felszerelt kutatási eszközök várták Magyarországra első Nobel-díjjal kitüntetett kutatónőjét. Ez a szoba szimbolikusan is összekapcsolja a Szegedi Tudományegyetem legmagasabb szinten is elismert kutatóit.

– 1972-ben jöttem Szegedre egyetemi előkészítőre, csodálatos volt a város, egyből ide jelentkeztem egyetemre, szerencsére föl is vettek. 1978-ban diplomáztam. A társaimmal együtt ide jártam tanulni, ezekbe az épületekbe – mutatott körbe a Dóm téren az egyetemi épület erkélyére kilépő Nobel-díjas kutatóprofesszor. – Majd visszajövök a Nobel-éremmel is, és megmutatom – fejezte be rövid beszédét Karikó Katalin, majd hozzáfűzte: – Örömmre szolgál az is, hogy ötven éve éppen itt volt Szent-Györgyi Albert, nagyon büszkék vagyunk rá, hogy orvosi Nobel-díjat nyert. Hihetetlen, de én is!

A FIZIKAI NOBEL-DÍJAT ÉRŐ ATTOFIZIKA A SZEGEDI ELI ALPS EGYIK FŐ PROFILJA

Krausz Ferenc, Anne L’Huillier és Pierre Agostini kapta megosztva a 2023-as fizikai Nobel-díjat az attoszekundumos fényimpulzusokat generáló kísérleti módszerekért. A jelenséget a szegedi ELI ALPS öt másodlagos forrása is felhasználja.

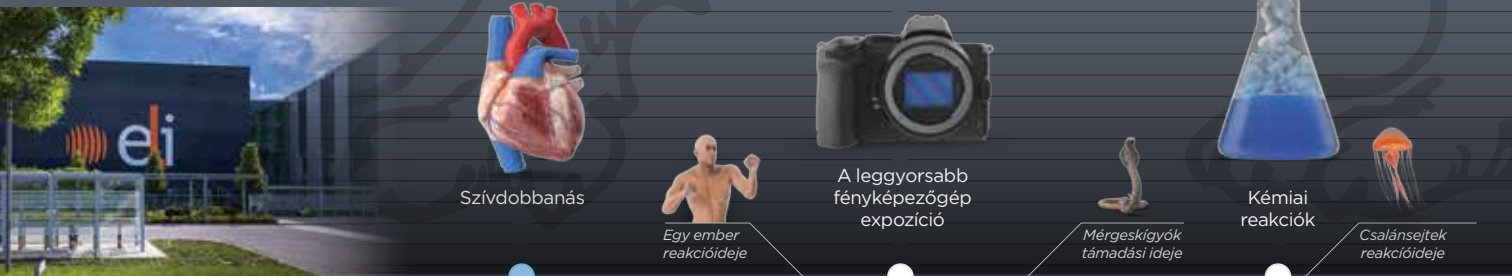
Krausz Ferenc kutatócsoportja elsőként állított elő és mért meg attoszekundumos fényimpulzust, amit az elektronok atomon belüli mozgásának feltérképezésére használt fel, és ezzel megalapozta az attofizika tudományát. Krausz Ferenc úttörő kísérleti munkásságának eredményeit világszerte több kutatóintézetben hasznosítják, többek között a szegedi ELI ALPS lézeres kutatóintézetben is.

Az attofizikának az attoszekundumos fényimpulzus időtartama adott nevet. Az aktívan kutatott tudományterület egyik nemzetközi központja a szegedi ELI ALPS, amely a világon egyedülálló intenzitású attoszekundumos impulzusokat szolgáltat az atomi, molekuláris és optikai folyamatok kutatói számára. Az ELI ALPS-ban nagy intenzitású, néhány femtoszekundumos (10^{-15} másodperc) időtartamú lézérimpulzusokat használnak arra, hogy még ennél is rövidebb, **attoszekundumos** (10^{-18} másodperc) fényimpulzusokat keltsenek. A GINOP pályázatát si-

keresen lezáró ELI ALPS-ban a lézerek által keltett több másodlagos fényforrás is a 2023-as Nobel-díjat elnyerő fizikusok eredményein alapszik.

Prof. dr. Szabó Gábor lézerfizikus, az ELI ALPS ügyvezetője így jellemezte az attoszekundumos technikát:

– Olyan eljárás, amivel extrém rövid fényimpulzusokat lehet előállítani. Tekintheszük egy olyan vakumnak is, amellyel a leggyorsabb folyamatokat időben ki lehet merevíteni. Ezek a folyamatok az elektronok mozgásához kapcsolódhatnak, amit az attoszekundumos módszerek előtt még nem sikerült közvetlenül megfigyelni. Ami ezen az időskálán történik, az legalább annyira fontos lehet az élettudományok számára is. Az attofizikától sok eredményt várunk itt, az ELI ALPS-ban, ugyanis pillanatnyilag nekünk van hozzá a legtöbb attoszekundumos forrásunk, öt különböző féle nyalábvonalon is előállítjuk a Nobel-díjjal elismert ultrarövid

1s
szekundum

10⁰

MILI
10⁻³

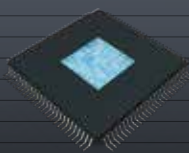
MICRO
10⁻⁶

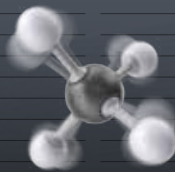
fényimpulzusokat. Arra számítottunk, hogy e forrása-inkra egyre több felhasználó hoz majd kísérleteket, és a következő években olyan tudományos áttörésekről olvashatunk majd, amelyek az ELI ALPS attoszekundumos fizikai eszközeivel születtek.

Az ELI ALPS attoszekundumos nyalábvonalainak alapot adó jelenségek vizsgálatában a szintén Nobel-díjjal jutalmazott Anne L'Huillier fizikusnak, a svéd Lundi Egyetem kutatójának közvetlen szerepe is volt. Anne L'Huillier hét éven keresztül volt tagja az ELI tudományos tanácsadó testületének, és ebben az időszakban évente kétszer járt Szegeden. Jelentős energiát fektetett abba, hogy az ELI ALPS lézeres nyalábvonalainak fejlesztésére vonatkozó terveket véleményezze. Ezenkívül ő tervezte az ELI ALPS egyik működő attoszekundumos forrását, a gázokban keltett, hosszú fókuszálási távolságú nyalábvonalat.

Az ELI ALPS-ban az intenzív lézerimpulzusok révén két alapvető technológiával hoznak létre attoszekundumos forrásokat. Egyik esetben a gázsugárba fókuszált lézerimpulzusok, míg a másik technológiában a lézerimpulzusok által a szilárd felületen létrehozott plazma kelti a lézerfény magas felharmonikusait, vagyis az attoszekundumos fényvillanásokat.

Mikroprocesszorok számítási sebessége

Molekuláris rezgések

Fotoszintézis sebessége

Elektronok mozgása az atomokban

NANO

10^{-9}

PICO

10^{-12}

FEMTO

10^{-15}

ATTO

10^{-18}

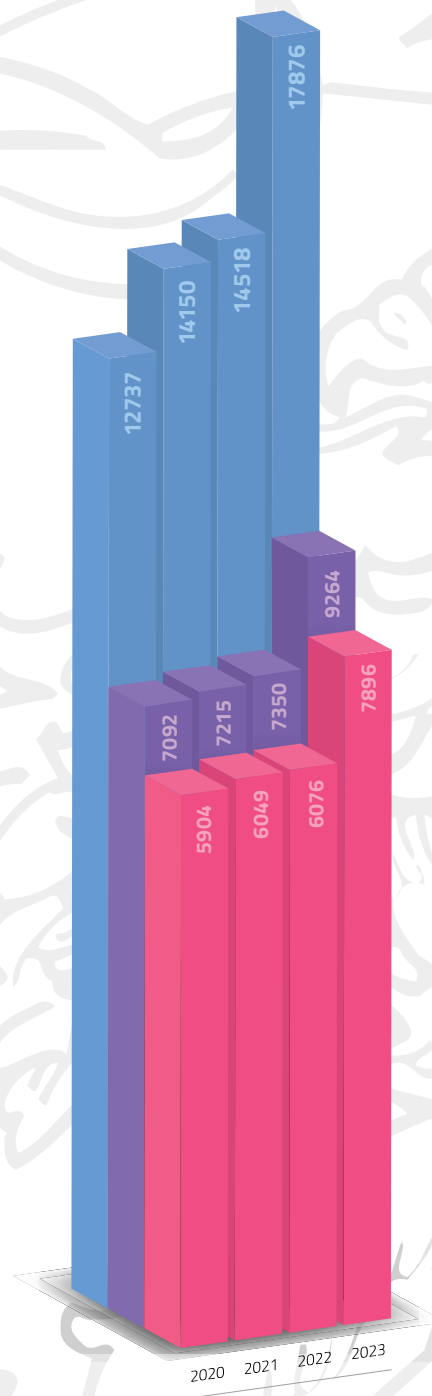
Évtizedes rekordok dőltek

Tizenegy éve nem volt ennyi új hallgató Szegeden, mint a 2023/2024-es tanévben. A hazai és a nemzetközi felvételi eljárás során több mint 10 000 gólya jutott be az intézménybe.

Harminc százalékkal növelte hallgatói létszámát a Szegedi Tudományegyetem a 2023-as általános felvételi eljárásban: **7896**-an, azaz 1820 fővel többen jutottak be az egyetemre, mint 2022-ben. 5445-en alap-, 1108-an mester-, 1014-en osztatlan, 329-en felsőoktatási szakképzésen kezdték meg tanulmányaikat. Állami ösztöndíjas képzésen 6621, önköltséges finanszírozási formában 1275 új hallgató tanul. Szegeden 7546, Hódmezővásárhelyen 302, Békéscsabán 48 hallgató kezdte meg tanulmányait. A képzési formák közül változatlanul a nappali képzések a legnépszerűbbek, de nőtt a levelező és távoktatásos képzésekre felvett hallgatók száma is, ami azt jelenti, hogy egyre többen szeretnének munka mellett tanulni. A 2023-as pótfelvételi eljárásban 880 új hallgatót vett fel az intézmény, míg az SZTE rész-képzéseire 134 új hallgató jutott be.

A nemzetközi felvételi és beiratkozási statisztikák alapján rekordszámú, több mint **1200** új külföldi hallgató kezdte meg tanulmányait az intézmény idegen nyelvű képzésein. Az SZTE hallgatóinak mintegy egynegyede külföldi: jelenleg több mint **130 országból** tanulnak külföldi diákok az SZTE-n, ezzel országosan is egyedülállóan sokszínű közösséget alkotnak a szegedi egyetemisták.

Az SZTE folyamatosan emelkedő hallgatói létszámában szerepet játszik az egyetem felelősségvállalása és hallgatóbarát szemlélete. A QS-rangsor szerinti legjobb magyar egyetemenként, tudományos és oktatási központként az SZTE vezető szerepet vállal a fiatalok támogatásában.

- Jelentkezők száma az általános felvételi eljárásban
- Az SZTE-re első helyen jelentkezők száma az általános felvételi eljárásban
- Felvettek száma az általános felvételi eljárásban

SZEGED
BEKERÜLT A

10

LEGJOBB EGYETEMI
VÁROS KÖZÉ
EURÓPÁBAN

8

ÖSZTÖNDÍJPROGRAM
A NEMZETKÖZI
HALLGATÓKNAK

A VILÁG

610

LEGJOBB
EGYETEME KÖZÖTT

575

ERASMUS+
PARTNER UNIVERSITIES

A LEGIDŐSEBB HALLGATÓ

✓ Pósa Tamara

74 éves, tele van energiával, ötletekkel és tervekkel. Amellett, hogy egy szállodát igazgat, több tucat cégnél könyvvizsgáló, és nem utolsósorban ő a Szegedi Tudományegyetem 2023/24-es tanévének legidősebb felvett hallgatója. A kecskeméti Bárdi Sándorné Katalinnal, az SZTE Mérnöki Karának térségi energetikai szakmenedzser hallgatójával beszélgettünk.

– Egyszerű falusi emberek gyermeke vagyok, és bár általános és középiskolás koromban is nagyon jó tanuló voltam, a szüleim nem engedték, hogy tovább tanuljak. Így aztán az érettségi megszerzése után dolgozni kezdtem, majd amikor anyagilag már volt rá lehetőségem, a Budapesti Gazdasági Egyetem Pénzügyi és Számviteli Kar jogelődjén, a Pénzügyi és Számviteli Főiskolán szereztem üzembgazdász diplomát. A nyolcvanas évek végén, a rendszerváltás időszakában okleveles könyvvizsgáló végzettséget szereztem. Ezzel lehetőségem adódott az 1990-es évek elején kezdődő privatizáció következtében megalakuló társaságok cégjogi, adójogi és számviteli feladataira kiterjedő tanácsadói szolgáltatásra. 1989-től lettem egyéni vállalkozó. Az első években az újonnan alakult kisebb-nagyobb cégek könyvelését, adóbevallásait készítettem. Később, a könyvvizsgálat kötelezővé tételét követően csak a tanácsadói és könyvvizsgálói tevékenységre szűkítettem feladataimat. 2006-ban egy hotel építésébe fogtam, melyet azóta is Granada Konferencia Wellness és Sport Hotel néven üzemeltetnek – kezdte gondolatait Bárdi Sándorné Katalin.

Az, hogy 2023-ban az SZTE hallgatója lett, egy véletlennek köszönhető. A széles körű kapcsolati hálóval rendelkező Szügyi György villamosmérnök, közgazdász, az ArchEnerg Klaszter alelnöke ugyanis jó barátja Katalinnak. Az SZTE pedig immár tíz éve a klaszter tagja. Az elmúlt egy évtizedre visszanyúló együttműködés során több közös programot is szervezett a két fél.

Az ArchEnerg Klaszter és a Szegedi Tudományegyetem Mérnöki Kara 2023 februárja óta egy új szakkal, a térségi energetikai szakmérnök képzéssel szeretne hozzájárulni a jövő szakembereinek energiahatékony-sági és környezetbarát attitűdjéhez. Ezen képzés hallgatója Bárdi Sándorné is, aki Szügyi Györgytől hallott először minderről.

– A 2006-ban induló hotelberuházás szükségessé tette az építészeti és gépészeti területeken tulajdonosként a felelős döntések meghozatalát. Az energiahatékony-ság már kezdetektől meghatározó fontosságú volt, ekkor a megújuló energiarendszerek még gyerekcipőben jártak, de mi már hőszivattyús fűtés-hűtéssel terveztük meg a szállodánkat. Mint tudjuk, az energia az elmúlt évben még jobban felértékelődött, ezért jómagam további, a legújabb technológiai lehetőségek megismerésére töreksem. Ehhez azonban szükségem van a meglévő ismereteim bővítésére. Ezért jelentkeztem az SZTE képzésére – mesélte a 2023/24-es tanévben felvett legidősebb hallgató.

Az SZTE Mérnöki Kara három féléves oktatási programcsomagot kínál a műszaki, agrár, informatika, gazdaságtudományok vagy természettudományi területen legalább alapképzésben diplomát szerzett szakembereknek. A szakképzetés oklevélben szereplő megnevezése: térségi energetikai szakmérnök (mérnöki végzettség esetén) vagy térségi energetikai szakmenedzser.

– Azt hiszem, egész életemben szerencsém volt, mert mindig azzal foglalkoztam, amivel szerettem. Élveztem a kihívásokat és a megoldandó problémákat is. Mindig több, jobb akartam lenni. Ebből adódik, hogy igényem volt és van még ma is arra, hogy sikerélményben legyen részem – emelte ki Bárdi Sándorné, aki nem zárkózik el további tanulástól sem.

Bár az erősen reál beállítottság nehezebb nyelvtanulási készséggel jár, idegen nyelvi ismereteit is szeretné bővíteni. Titkos vágya, hogy a könyvvizsgálat területen szerzett tudását is bővítsse, IRFS-minősítést szeretne elérni.

– Hiszek az élethosszig tartó tanulásban, hiszem, hogy minden nap tartogat valami újat a számomra. Mindig is arra törekedtem, hogy kitűnjek az emberek közül. Bizonyára emiatt soha nem leszek igazi nyugdíjas, pihenésre azonban szánok időt – ha tehetem, utazok. Azt mondják, hogy a kor nem fogott ki a külsőmön, ez szerintem valószínűleg genetikai adottság. Édesanyám pár éve, 98 évesen halt meg – zárta gondolatait az SZTE MK hallgatója.

MÁSFÉL ÉVSZÁZAD A PEDAGÓGUSKÉPZÉSÉRT

Jubileumi, 150. tanévét szoborral, felújításokkal és konferenciákkal ünnepli az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar.

Az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar jogelőd intézményeit, amelyek a polgári iskolai tanárképzést szolgálták, 150 éve alapította Trefort Ágoston kultuszminiszter. Ennek emlékére szobrot állítottak neki az évfordulón, valamint a Hattyas sori SZTE-kampusz felvette a Trefort Park nevet.

Az SZTE Hattyas sori komplexuma új néven, Trefort Parkként várja a Szege-di Tudományegyetem hallgatóit. 2023 augusztusának utolsó napján a hálás utókor szobrot állított az egykori kultuszminiszternek, aki a hazai pedagógusképzés alapjait tette le másfél évszázaddal ezelőtt. Trefort Ágoston 1873-ban alapította meg a polgári iskolai tanárképzést szolgáló intézményeket, amelyeket joggal tekinthetünk az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar jogelődjének. A szoborportré alkotója Brzózka Marek szobrászművész, az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar oktatója. A Trefort Park és a szobor avatása egyúttal az SZTE JGYPK Jubileumi Tanévének nyitó rendezvénye is volt, amelyen dr. Fendler Judit, az SZTE

kancellárja is beszédet mondott, mint a jubileumi tanév fővédnöke, aki az alkotóval közösen leplezte le a műalkotást.

– A pedagógusképzés szempontjából nemcsak az infrastruktúra fejlesztésének, hanem a hallgatók toborzásának is kiemelt jelentősége van. Ennek érdekében az SZTE pedagógus életpályamodellt dolgoz ki, és a kar egyik jogelőd intézményének, a 150 éve Budapesten alapított Erzsébet Nőiskola első igazgatójának, Zirzen Jankának a nevét viselő ösztöndíjprogramot indít a pedagógusképzés iránt érdeklődőknek. Az egyetem vezetése a lehetőségeihez mérten maximálisan támogatja a JGYPK törekvéseit, hogy méltó módon tudja megünnepegni jeles évfordulóját. A jubileumi tanév kezdetére felújításra és átadásra kerülő a kar modernizált, a 21. század oktatási és rendezvényszervezési igényeit kielégítő díszterme, amely nemcsak a nagy évfolyam-előadásokat tudja majd kiszolgálni, de a kar rendezvényeinek, országos

Trefort Ágoston
kultuszminiszter
mellszobra

és nemzetközi konferenciáknak is méltó teret tud adni. Az intelligens fokozatváltás projekt keretében ugyancsak idén őszre több százmillió forintos beruházás keretében újul meg a kar wifi-hálózata, illetve informatikai, művészeti laborjainak és tévéstúdiójának technológiai fejlesztésére is sor kerül – hangsúlyozta dr. Fendler Judit.

Prof. dr. Zakar Péter, az SZTE nemzetközi és közkapcsolati rektorhelyettese Trefort Ágoston munkásságát méltatta, és kiemelte, hogy a nagyhatású és sokáig hivatalban lévő kultuszminiszter a gyakorlatba is át tudta ültetni tudományos gondolatait és törekvéseit.

A szoboravatáson dr. Döbör András, az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar dékánja elmondta, hogy a jubileum ebben az esetben valóban indokolt, hiszen Trefort öröksége ma is aktív és élő.

– A kar egész évben méltó módon szeretne konferenciákkal, ünnepekkel megemlékezni a jubileumról. Ennek nem csupán az az oka, hogy a legnagyobb vidéki és az országban a legrégebbi pedagógusképző kar vagyunk, hanem az is, hogy

ez a nagyon mélyen gyökerező pedagógiai hagyomány a mai napig meghatározó hatással van a működésére, a szervezeti kultúrájára és az oktatással kapcsolatos felfogására. Trefort 1873-ban alapította tanítónőknek, később tanárnőknek az Erzsébet Nőiskolát, majd a Pedagógiumot, ami a férfi pedagógusokat képző intézmény volt. Ezek az intézmények később tanárnő- és tanárképző intézetekké, majd főiskolákká alakultak. 1928-ban Klebelsberg Kuno döntött úgy, hogy koedukálja, összevonja és Szegedre költözteti polgári tanárképző főiskolaként, ezzel is erősítve a Kolozsvárról Szegedre áthozott egyetemet. Valóban nem csak egy név vagy egy jogi státusz továbbvitele, hanem egy egész kulturális örökség és pedagógiai szemlélet továbbvitele zajlik ebben az intézményben, most már 150 éve – hangsúlyozta köszöntőjében dr. Döbör András dékán.

Az SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolában is komoly infrastrukturális fejlesztések zajlanak, amelyek nemcsak a diákok, de az ott gyakorló pedagógushallgatók képzésének színvonalát is emelni fogják.

ÖRÖMKÓRUS AZ SZTE KLEBELSBERG KÖNYVTÁRBAN

Ha a Kedves Olvasó körülnéz a munkahelyén, és azt tapasztalja, hogy munkatársaival örömmel énekelne közös kórusban, akkor valószínűleg jó helyen dolgozik.

Az SZTE Klebelsberg Könyvtár kórusának már a neve is játék: a mlsidore név Sevillai Szent Izidort idézi, aki 1999 óta az információs tudás védőszentje, szótagjai jelzik az alaphangjegyek középkori latin jelképességét (Mi – miraculum, Si – siderae, Do – Dominus, Re – rerum), a „mi” pedig külön a közöséget is.

A mlsidore kórus a 2010-es évek környékén népszerű „Könyvtári éjszakák” idején született. Kiszely Zoltán, az SZTE Klebelsberg Könyvtár Zenei Gyűjteményének gondozója a kezdetekről szólva felidézte, hogy az egyetemi könyvtár ekkor még nem tartott nyitva este tíz óráig, így varázsa volt annak, hogy a dolgozók évente egyszer hajnali kettőtől könyvtári tűrákat, előadásokat, könyvbörzét, vetélkedőket tartottak évente más-más témát választva, sőt jelmezes kabaréjelenetekkel is készültek. 2012-ben

az 1920–1930-as évekről szóló műsorban korabeli kuplékat énekeltek együtt, és ez olyan jó élmény volt, hogy innentől más eseményekre is terveztek. Mindig volt alkalom – például kiállításmegnyitó –, amihez dalt lehetett választani, így lassan alakult a repertoár, idézte fel a múltat Várnai-Vígh Adrienn, aki a kórus egyik alapítója, majd vezetője is volt. Énekeltek könyvtári közösségi eseményeken, négy szólamban ők búcsúztatták a nyugalomba vonuló dr. Mader Béla főigazgatót, 2014-ben pedig a retro témájú „Könyvtári éjszakán” egész táncdal-repertoárt tanultak meg egy zenei totójátékra. Utóbb kiderült, mondja Puskás Nikolett, a könyvtár főigazgató-helyettese, hogy minden ilyen éjszaka egy-egy nagy csapatépítő is volt, és ahogy lenni szokott, mindez utólag tudatosult bennük, amikor a könyvtári feladatok megnövekedtek, és ekkora esemény

PANEK Sándor

SZTE Klebelsberg Könyvtár

megrendezésére már idejük sem volt.

Mindenkit elborított a munka, nem találtak időt a próbákra, a fellépések száma lecsökkent, és a kórus végképp a régi szép emlékek közé került volna, ha az SZTE Gazdaságtudományi Karról 2022-ben érkező Ambrus Bettinának nem éppen a kóruséneklés a kedvtelése. A Sándorfalvi Kamarakórus tagjaként is kórusban éneklő Bettina beszélgetni kezdett új kollégáival, jött a „szemcsillanás”, hogy újra lehetne éleszteni a mlsidore kórust – és mindenki kedvet is érzett a folytatáshoz. A könyvtár 2023-as, év eleji batyusbálgára próbálták újra a régi dalokat, majd Ambrus Bettina hatására a repertoár megzenésített versekkel épült tovább; idén áprilisban felléptek az SZTE TTIK Növénybiológiai Tanszék növényanatómiai tablóit bemutató kiállításon, májusban a Petőfi 200 kiállításon, október elején pedig a zene világnapján.

Emlékezetes volt az idei meglepetés flashmob-előadásuk, amelyet a vizsgaidőszak utolsó hetében a tanulásban már elcsigázott hallgatóknak adtak a könyvtár három szintjén. A Nyár kánont azért énekeltek el, hogy a hallgatókat egy kicsit kizökkentsék a vizsgák stresszéből, de azért mégsem annyira, hogy ne tudjanak visszaülni tanulni. A flashmob egy kicsit azt is üzenete: menő dolog énekelni, a könyvtárosok pedig némely sztereotípiával ellentétben kreatív, jó fejek, nem csak azért vannak, hogy mindenkit lepiszszegjenek.

– Azért is szeretünk együtt énekelni, mert nincsenek elérhetetlen céljaink, olyanokat tűzünk ki, amit meg tudunk valósítani – mondja a kollégák helyeslése közepette Várnai-Vígh Adrienn.

– Fő, hogy hangzásban egyben legyen és a kórus tagjai is jól érezzék magukat, mert mindkettő átüt a közönség felé – fogalmazza meg Ambrus Bettina az örömkórusban éneklés titkát. A jó hangzáshoz persze próbálni is kell, az előadások előtt akár naponta is, és a tagok egyetértenek, hogy a kóruséneklés közös élménye nem ilyen felszabadító, ha zeneileg nem pontos az előadás. Ambrus Bettinának otthoni szabadidős feladata a repertoár összeállítása, igény szerinti módosítása, kórusra „hangolása”, amire külön készülnie kell: a női kórusral szerzett tapasztalatait itt vegyeskarra kell alkalmaznia.

Cserébe a Klebelsberg Könyvtár együtt él kórusával, a fellépéseket a kollégák is számontartják, a zene világnapjára például a könyvkötő kollégák új kórusmappákat is készítettek a mlsidore kórusnak.

A kórus jelenlegi tagjai: Ambrus Bettina, Babos Júlia, Kádár Ágnes, Kiszely Zoltán, Kiss Edit, Kobilák Andrea, Matuska Ágota, Mezey András, Molnár Andrea, Puskás Nikoletta, Sóti Lilla, Sümeginé Lehotai Edit, Szügyi-Szűcs Judit, Várnai-Vígh Adrienn.

MODERNIZÁLJÁK A BARTÓK BÉLA MŰVÉSZETI KAR ÉPÜLETÉT

A Bartók Béla Művészeti Kar Szeged, Tisza Lajos krt. 79-81. sz. alatti épülete évek óta erősen elavult állapotban van mind a külső homlokzata, mind pedig a belső terek tekintetében. Az itt folyó művészeti oktatás színvonalához méltatlan helyzetet hivatott orvosolni a 2022 októberében elindult felújítási munka. Megújulnak az épület külső és belső homlokzatai, valamint belső terei. A felújítási munkálatokat a Future FM Zrt. végzi bruttó 920 millió forintos értékben, egyetemi beruházás keretében. A mintegy 1350 m² hasznos alapterületet érintő munkálatok tervezetten 2023 végére fejeződnek be.

FELÚJÍTOTTÁK AZ SZTE ÉS AZ ELTE GYAKORLÓ ISKOLÁIT

A Szegedi Tudományegyetem és az Eötvös Loránd Tudományegyetem konzorciumi pályázata 1,499 milliárd forint vissza nem térítendő európai uniós támogatást nyert az SZTE Juhász Gyula Gyakorló Általános és Alapfokú Művészeti Iskolája, valamint az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium és az ELTE Radnóti Miklós Gyakorló Általános Iskola és Gyakorló Gimnázium infrastruktúrájának, illetve eszközállományának fejlesztésére. A beruházások megvalósításával a részt vevő egyetemek célja a pedagógusi pálya népszerűsítése, amely közvetlenül hozzájárul a pedagógus-utánpótlás biztosításához is.

Kilenc egyetem erejével

  KOVÁCS-JERNEY Ádám

European University Alliance for Global Health

A European University Alliance for Global Health (EUGLOH), amelynek a Szegedi Tudományegyetem az egyik alapító tagja, 2023 januárjában négy új tagjával közösen kezdte meg a munkát. A szövetség már kilenc, nemzetközileg meghatározó egyetem erejét egyesítve dolgozik a globális egészségért.

A EUGLOH (European University Alliance for Global Health) szövetség 2019-ben kezdte meg munkáját az Université Paris-Saclay (UPSaclay), a Lund University (LU), a Ludwig-Maximilians-Universität München (LMU), az Universidade do Porto (UPorto) és a Szegedi Tudományegyetem együttműködésében. Az Európai Egyetemi Szövetség a Globális Egészségért stratégiai partnerség 2023 januárjától újabb négy egyetemmel bővült: a University of Alcalá (Spanyolország), a University of Hamburg (Németország), a University of Novi Sad (Szerbia) és a UiT – The Arctic University of Norway (Norvégia) is csatlakozott a szövetséghez. A bővüléssel megkezdte munkáját a EUGLOH 2.0.

A szervezet elsődleges célja interdiszciplináris tevékenységek koordinálása, különösen az egészséggel

kapcsolatos, legszélesebben értelmezett területeken – például az egészséges környezet, élelmiszerek, betegellátás és gyógyszer tudomány, lelki egészség – mind az oktatásban, képzésben és kutatásban. A EUGLOH 2.0 immár kilenc egyetemmel új környezetet és új szakmai lehetőségeket teremt a hallgatók, oktatók, kutatók és munkatársai számára. Számos külföldi ösztöndíjban, projektben és képzésben vehetnek részt, világot láthatnak, kultúrákat ismerhetnek meg. A bővüléssel kinyílnak egy ablak Európára, így külföldi kapcsolatokra tehetnek szert az egyetem polgárai, a hallgatók pedig a magyar mellett külföldi diplomát is a kezükbe vehetnek. A EUGLOH-egyetemek filozófiája a befogadásra és a közösségre épül: a programok bármely tagszervezet számára elérhetőek. A hallgatóknak ez lehetőséget jelent, hogy tanulmányaik során más egyetemek hallgatóival találkozzanak a rövidebb kurzusokon, hosszabb tréningeken, nyári egyetemeken. A hallgatók így egy nagyobb közösség teljes jogú polgáraként járhatnak órákra, és érezhetik, hogy részei a nemzetközi vérkeringésnek. A programokat a szövetség anyagilag is támogatja, még könnyebbé téve a hallgatók számára a bekapcsolódást, így csak a képzelet szabhat határt a kíváncsiságuknak.

A EUGLOH a szakmai tudás fejlesztése mellett a tagok látókörének bővítésére is lehetőséget ad. Az egyetemi tanulmányokba teljesen beilleszthetők a programok, így kiegészíthetik vagy teljesebbé tehetik képzésüket a résztvevők. A EUGLOH tagjaként lehetőség van pár napos programra vagy akár két hónapnál hosszabb időre is kiutazni a választott egyetemre, az online projektekhez és kurzusokhoz pedig bármikor csatlakozhatnak a jelentkezők.

A szövetség tagjai számára olyan új lehetőségek nyílnak, mint a közös szakmai projektek és a tudományos infrastruktúra használata, például a biomedicina, az élet-tudományok és a társadalomtudományok területén. A

különböző tudományterületeket összefogó programok számos jöléttel és a közegészségüggyel kapcsolatos kihívással is foglalkoznak. Szeged egyik legsikeresebb kurzusa az Open University, ahol többek között a bölcsészettudományok képviselői mutatták be, hogyan csatlakoznak a globális egészség témaköréhez. A jógyakorlatok közül a 2022-es Blended Staff Week-et említhetjük, ahol az egyetemek munkatársai különböző témakörökben (pl. egyetemi könyvtárak működtetése, karrierirodák szolgáltatásai) cserélték ki tapasztalataikat először egy kétnapos online konferencián, majd személyes látogatások alkalmával.

Könnyeket fakaszt a dékán

Oktat, kutat, gyógyít, 2023. július elseje óta pedig a Szegedi Tudományegyetem Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar dékánja. Prof. dr. Tóth-Molnár Edit hatodik éve vezeti a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Szemészeti Klinikáját, és azt reméli, az ott szerzett tapasztalatokat és kapcsolatrendszert kiválóan tudja majd kamatoztatni az ETSZK-n is.

– Mit szolt, amikor felkérték arra, hogy legyen a Szegedi Tudományegyetem Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar dékánja?

– Megtisztelő volt a felkérés, ám elsőre nem voltam benne biztos, hogy ezt az óriási felelősséggel, naprakészséggel járó feladatot a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Szemészeti Klinika vezetése mellett optimálisan el tudom majd látni. Aztán némi gondolkodást követően úgy éreztem, hogy ez is, mint ahogyan orvosnak lenni is, egyfajta szolgálat, amit jó célok érdekében teszek. Így aztán némi bizonytalankodást követően elfogadtam a felkérést.

– Milyenek az első benyomásai?

– Örömmel jelenthetem ki, hogy támogató, barátságos és konstruktív kollégák közé kerültem. Egy összetartó, hagyományokkal rendelkező, innovációra nyitott közösség tagja lettem, a céljaink pedig azonosak: felkészíteni a hallgatóinkat a XXI. század azon kihívásaira, amelyekkel az egészségügyi és szociális szférában találkozhatnak.

– Mit ígért az SZTE ETSZK polgárainak?

– A kar hagyományait megtartva, abból építkezve és arra építve szeretném az előttünk álló lehető-

ségeket kiaknázni, a kihívásokra választ találni. Az egészségügy területén számos olyan képzésre van igény, amelyre 10-15 évvel ezelőtt még nem volt. Nem beszélve azokról a technikai és technológiai kihívásokról, amelyek már az ajtónkon kopogtatnak. Az oktatási portfólióink szélesítése, innovatív kiegészítése folyamatos feladat lesz az elkövetkezendő években. Ezenfelül szeretném, ha a kar egyre inkább ismertté válna a maga tudástárával, adottságaival és lehetőségeivel a nemzetközi porondon is. Ennek érdekében már tettünk néhány lépést, vendégelőadók jönnek októberben hozzánk a belf esti Queens Universityről, és tőlünk is ellátogat majd oda néhány kolléga.

Emellett úgy gondolom, hogy egy tudományegyetemi karnak az oktatáshoz hasonló intenzitással szükséges a kutatásra is koncentrálnia. Definiálnunk kell a kar tudományos karakterét, és meg kell mutassuk azt. Az Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar munkatársai közül a jelenlegi PhD-témavezetők és PhD-hallgatók egyetemünk Orvos- és Gyógyszerésztudományi Doktori Iskoláiban vagy a társegyetemek egészségügyi doktori iskoláiban tevékenykednek. Nemcsak dékán-

„Ha nem orvos lennék,
akkor valószínűleg
irodalomtörténészként
élném az életem.”

”

ként, hanem harminc éve a pályán lévő orvosként, kutatóként is úgy gondolom, hogy a Szegedi Tudományegyetemnek szüksége van egy Egészségtudományi Doktori Iskolára is. Egy ilyen tudományos műhely létrehozása nagymértékben növelné a karon a PhD-fokozattal rendelkező munkatársak számát, emelné a habilitációval rendelkezők arányát. Ezen dolgozunk most.

– A nemrég napvilágot látott felvételi eredmények jól mutatják, hogy a Szegedi Tudományegyetem, azon belül is szinte minden kar nagyon népszerűnek bizonyult nemcsak a magyar, hanem a külföldiek körében is. Az Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar esetében hogyan értékelendő ez az eredmény?

– A 2023/24-es tanévben az ETSZK-n több mint 700 új hallgató kezdte meg tanulmányait. Ez rekord, sőt lassan elérjük a teljesítőképességünk határát. 500 fő felett van a nappali, és 200 körül mozog a levelező tagozatos hallgatóink száma. Ezek a számok magukba foglalják a mesterképzésben részt vevő hallgatóinkat is. És, ami talán a ráadás, hogy az idei évben jelentősen megnövekedett a külföldi hallgatóink száma is. Ők gyógytornász és ápoló szakon folytathatják angol nyelven tanulmányaikat. Ám ezen a két, angol nyelvű képzési területen még tudjuk növelni kapacitásainkat. Ha ezek a külföldi hallgatók tovább viszik a jó hírünket, biztos vagyok benne, hogy növelni is fogjuk. Persze kizárólag úgy

tudjuk ezt megtenni, ha közben a mennyiség nem megy a minőség rovására.

– Nemcsak az elméleti, de a gyakorlati oktatás is nagyon fontos minden kar esetében, az egészségügyi képzésekre koncentráló karokon pedig talán még inkább az. Az ön személye, kapcsolati rendszere hogyan tud majd segíteni abban, hogy változatos gyakorlati oktatásban részesüljenek az SZTE ETSZK hallgatói?

– Úgy gondolom, szerencsénk van, ugyanis karunk nagyon sok partnerintézménnyel, oktatókórházzal áll kapcsolatban, így gyógytornász, védőnő, ápoló, szociális munkás és dentálhigiénikus hallgatóink mindegyike magas színvonalú gyakorlati oktatásban részesül nemcsak egyetemünkön, hanem az ország több pontján is. Természetesen a személyes kapcsolataim és a klinikai rendszerbe való beágyazottság bizonyos helyzetekben ezen a területen is előny lesz.

– Ön miért döntött úgy, hogy orvos lesz?

– Édesapámnak falusi állatorvosként is tudományos publikációi jelentek meg, igazi innovátor volt. Az ő elhivatottsága, szakmaszeretete terelt a gyógyítás felé. Örök fájdalom, hogy későbbi eredményeimből sajnos csak kevésnek lehetett tanúja. Sokáig bőrgyógyász szerettem volna lenni, a Bőrgyógyászati Klinikán végeztem TDK tudományos munkát. Az utolsó pillanatban gondoltam meg magam, és fordultam a szemészet felé. Nagyon sokat köszönhetek prof. dr. Dobozy Attilának, a Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika akkori igazgatójának, és prof. dr. Hammer Helgának, a Szemészeti Klinika egyetemi tanárának, akik mindvégig támogattak, mentoráltak, és lehetőséget adtak a fejlődésre. Az ő szakmai és emberi attitűdjük példaként szolgál a pályám során. A végzés után a Szemészeti Klinikán kezdtem el dolgozni. Kezdő orvosként Hammer professzor asszony és Dobozy professzor úr lehetőséget adott arra, hogy rögtön részese lehessen egy akkor induló projektnek, az ő segítségével és vezetésükkel kezdtük el a szemészeti pigmentált elváltozások és bizonyos típusú bőrelváltozások közötti ok-okozati kapcsolatot kutatni, ezekből a munkából született meg a PhD-disszertációm is. A szoros kapcsolat a bőrgyógyászzal a

mai napig töretlen mind a kutatás, mind a betegellátás területén. Így többek között a neonatális kékfény-kezelés szemészeti és bőrgyógyászati hatásait vizsgáltuk ikerkutatásaink során, a betegellátásban pedig a szemészeti onkológia területén jöttek újabb gondolatok: az innovatív technológiák között élen járó elektrokemoterápiát a szemhéj-periokuláris basaliomák kezelésére közel tíz évvel ezelőtt bőrgyógyász onkológus és plasztikai sebész kollégáimmal alkalmaztuk először a világon, és alkalmazzuk sikeresen, egyre szélesebb körben azóta is.

Mindezek mellett mindig igyekeztem szemészeti alapkutatással is foglalkozni, mert ez a fajta tevékenység a klinikumtól eltérő impulzusokkal tölt fel. Tizenöt évvel ezelőtt sikerült egy olyan területre lennem, amely a szemészetben akkoriban még fehér foltnak számított. Az SZTE SZAKK Belyógyászati Klinika Pancreas Munkacsoportja prof. dr. Hegyi Péter és prof. dr. Varró András, az SZTE SZAKK Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet akkori vezetője segítségével tudtam megvalósítani ötleteimet, és így tudtam elkezdni vizsgálni a könnymirigy működését. A világon elsőként sikerült kidolgoznom a könnymirigy-vezetékrendszer működésének tanulmányozására alkalmas vizsgáló módszereket, ezek segítségével pedig számos olyan folyamatot sikerült leírni, ami közelebb vitt a mirigyműködés megértéséhez. A száraz szem kezelésének megoldása napjainkban a szemészeti kutatások egyik kiemelt területe. A kezelési lehetőségek jelenleg még szűkösek. Elsősorban a műkönnnyel történő pótlásra és a gyulladással tünetek enyhítésére szorítkoznak. A megfelelő terápiás lehetőségeket azonban nem lehet kidolgozni a könnytermelő rendszer működésének megismerése nélkül, ezért kutatásaink eredményei a szakterületen világszerte nagy hangsúlyt kapnak. Ma már eredményes kutatási pályázatok, nemzetközi kapcsolatok és felkérések, PhD-fokozatszerzések fémjelzik az időközben önálló kutatócsoporttá fejlődött csapat, a Könnymirigy Transzlációs Kutatólaboratórium sikerességét. Az eddig bejárt utam nagyon sok nehézséget is tartalmazott, de ha az ember kellően elkötelezett, kitar-

tó, elhiszi, hogy megvalósíthatók az álmai, akkor nincs lehetetlen, minden akadály legyőzhető. Hiszek abban, hogy nyugalmas tenger nem nevel harcedzett hajósokat...

– Oktat, kutat, gyógyít, és most már – mint dékán – egy egyetemi kar vezetéséért is felelős. Mivel tölti a szabadidejét, ha egyáltalán akad?

– Kevés szabadidőm van, viszont muszáj időt szakítani a rekreációra. Kikapcsol és felüdít az utazás, bár ez gyakran kapcsolódik a munkához. Világot látni, új emberekkel megismerkedni és új impulzusokat szerezni rendkívül fontos. És, ami ugyancsak összefügg a munkámmal, de engem teljesen kikapcsol, az a tudományos közlemények megírása – minden bizonnyal hihetetlenül hangzik, de igaz, hogy számomra ez is a rekreáció része. Emellett szeretek olvasni, rajongok a költészetért, így sok verset olvasok, antikvár jellegű, önéletrajz típusú könyveket gyűjtök. Ha nem orvos lennék, akkor valószínűleg irodalomtörténészként élném az életem. Bizonyára kevesen tudják rólam, hogy hosszú éveken keresztül szenvedélyem volt a szabás-varrás, azonban sajnos ma már erre a hobbimra semmi idő nem jut. Végezetül, ha arra a kérdésre kellene választ adnom, hogy az eddigi életem során mire vagyok a legbüszkébb, akkor egyetlen másodpercet sem keltené gondolkodnom a válaszon: a két csodálatos, ma már felnőtt nagylányomra. Egyikőjük végzett jogász, a másik negyedéves orvostanhallgató.

MEGNYÍLT AZ SZTE SZAKK PURJESZ BÉLA INFEKTOLÓGIAI KLINIKAI ÉS OKTATÁSI KÖZPONT

Új működési és ellátásszervezési modellt honosít meg a betegellátásban a 2022 decemberében birtokba vett Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Purjesz Béla Infektológiai Klinikai és Oktatási Központ. Az épület megfelel a XXI. századi izoláció és infekciókontroll követelményeinek. A beruházás 4 milliárd forint állami és 340 millió forint egyetemi támogatásból jött létre. A kivitelezést a KÉSZ Zrt. végezte.

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGPSZICHIÁTRIAI RÉSZLEGGEL GAZDAGODOTT AZ SZTE SZAKK

Új épületszárnnyal gazdagodott a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Gyermekgyógyászati Klinika és Gyermekegészségügyi Központ. A gyermek- és szülőbarát intézmény célja a 18 év alatti lakosság testi-lelki egészségi állapotának javítása, valamint az ellátórendszer rugalmasságának és alkalmazkodóképességének emelése, az egészségügyi ellátórendszer korszerű és költséghatékony működtetése mellett. A „Gyermek- és ifjúságszichiátria, addiktológia és mentálhigiénés ellátórendszer infrastrukturális feltételeinek fejlesztése” című projekt a Széchenyi 2020 program támogatásával, 2,2 milliárd forintból valósult meg. A beruházás kivitelezője a Dél-Konstrukt Zrt.

MINDEN EDDIGINÉL TÖBB HALLGATÓ AZ SZTE MEZŐGAZDASÁGI KARON

Nagyon sikeres felvételi időszakot zárt 2023-ban a Szegedi Tudományegyetem Mezőgazdasági Kara, ahol három új mesterképzést indítanak februártól. Ezekről is kérdeztük dr. Mikó Edit dékánt.

– A tanévnyitón elhangzott, hogy sok új hallgatót köszönhetek. Minek tudható be a jelentős érdeklődés a mezőgazdasági pályára iránt?

– Rendkívül sikeres felvételi időszakon vagyunk túl. 92,2 százalékkal nőtt az általános és pótfelvételi eljárás során felvételt nyert elsőéves hallgatóink száma, amely mind a magyar nyelvű, mind a külföldi hallgatók számában jelentős növekedés. Ez részben annak köszönhető, hogy megváltozott a felvételi eljárás, de évről évre azt tapasztaljuk, hogy egyre nagyobb a továbbtanulni szándékozók körében az érdeklődés a mezőgazdaság iránt. Vonzódnak a természethez a fiatalok, emellett azt is látni kell, hogy a mezőgazdaságban egyre inkább jelen van a robotika, a szenzortechnológia vagy például a drónok használata, ami megváltoztatta a szektor megítélését. Ezenkívül az agrárvégzettség előnyt jelent a munkaerőpiacon: hallgatóink jelentős százalékban el tudnak helyezkedni közvetlenül a mezőgazdaságban vagy az ágazathoz köthető területeken.

– Milyen új képzések indulnak a karon ebben a tanévben?

– Második évében jár az agrár- és üzleti digitalizáció alapképzési szak, amelyet elvégezve a hallgatók nem csak alap mezőgazdasági ismereteket szereznek, hanem betekintést nyernek a digitalizáció világába is. Ismerni fogják a modern gépeket, technológiákat. A mezőgazdasági alapok mellé informatikai tudást is kapnak. Februártól három új mesterképzésünk indul: a környezetgazdálkodási agrármérnöki, a természetvédelmi mérnöki és a növényorvosi mesterképzés szak, utóbbi kizárólag

nappali tagozatos munkarend szerint. Ezek kétéves képzések, államilag támogatott és önköltséges formában is lehet majd rájuk jelentkezni.

– Mi lesz a tavaszi Wellmann Nemzetközi Tudományos Konferencia témája?

– Ez a konferencia az elmúlt harminc évben fokozatosan nőtt ki magát nemzetközi eseménnyé. A konferencia egyik fő fókusz a klímaváltozás mezőgazdaságra gyakorolt hatásait és következményeit járja körül, középpontban a dél-mediterrán országokkal. Sajnálatos módon ez az egyik legaktuálisabb téma napjainkban, ami cselekvésre készteti a szakmát. Megkülönböztetett szerepet szánunk a nekünk már inkább szemi-aridnak tűnő, kizárólag természetes csapadékra alapozott (rainfeed) gazdálkodásban és az alkalmazkodásban használható tradicionális észak-afrikai tudásnak, ami számunkra nagyon komoly hasznot jelenthetne a jövőre nézve. Olyan szakembereket hívunk meg 2024. április 18-ra, akik új és kézzel fogható tudással szolgálnak a klímaváltozás következményeivel szembesülő agráriumnak. A tanácskozássra Marokkóból, Tunéziából, Algériából, Izraelből várunk előadókat. Ezenfelül azokról az európai egyetemekről is érkeznek hozzáink tudós szakemberek, amelyekkel hosszú ideje ápolunk szakmai és tudományos együttműködések. Így számítunk a francia, szlovák, román és lengyel kollégák látogatására. Célunk, hogy a konferencián szerzett tapasztalatokat fel tudjuk használni a jövő mezőgazdaságának szolgálatában.

– Milyen egyéb, fontos eseményre készülnek még a közeljövőben?

VÁSÁRHELYI TALAJSZELVÉNY NYERTE A KÖZÖNSÉGSZAVAZÁST

✦ Vida-Szűcs Imre

Hódmezővásárhelyre és az SZTE Mezőgazdasági Karra irányul a szakma figyelme a Talaj Világnapján, miután a Hód-Mezőgazda Zrt. területén feltárt talajszelvény lett az év talaja.

A Magyar Talajtani Társaság idén szervezte meg először az Év Talaja versenyt. Bárki küldhetett be talajszelvényről fotót, és a közönségszavazás a Facebookon, illetve e-mailben történt. Csaknem ezer szavazatot kapott a vásárhelyiek talajszelvénye, így elnyerte az Év Talaja címet. A versenyről és annak előzményeiről dr. Hupuczai Júliát, az SZTE Mezőgazdasági Kar főiskolai docensét kérdeztük.

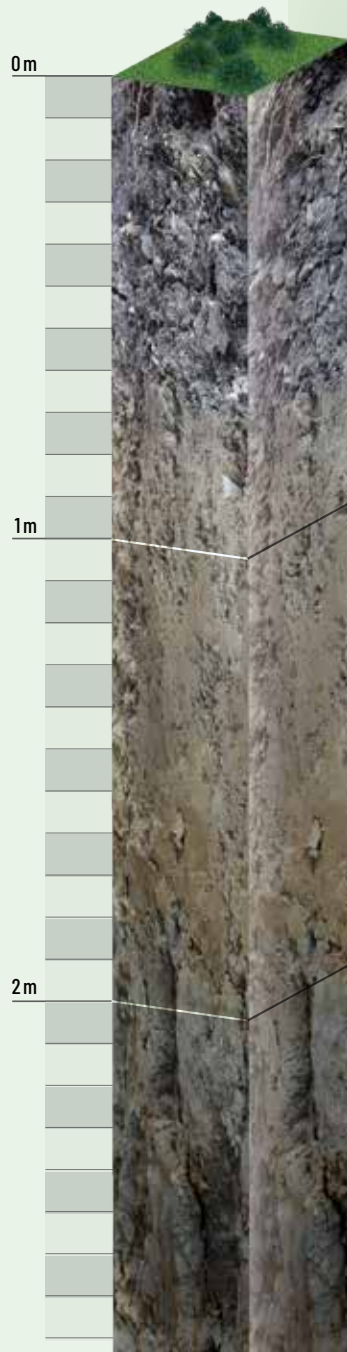
– A Hód-Mezőgazda Zrt. minden évben megrendezi az Alföldi Állattenyésztési Napokat, ennek részeként konzorciumban készítettünk egy hétállomásos tanösvényt májusban. Ebből az egyik állomáson már szerepelt az a talajszelvény, aminek akkora sikere volt a látogatók körében, hogy utána a konzorcium benevezte a versenyre – mondta el dr. Hupuczai Júlia.

Egy talajszelvény nagyon árulkodó, tudtuk meg. Megmondhatjuk belőle a terület földrajzát, geológiai előéletét. Képet kaphatunk arról, hogy milyen a vizsgált területen a vízfárás, a talajvíztükrök. A felszínhez közeli részeken pedig azt tudjuk megállapítani, hogy hogyan használjuk, mennyire terheljük a talajt. Mezőgazdasági művelés esetén lehet látni annak a káros, romboló hatását, míg egy természetes állapotú, érintetlen talajnál azt látjuk, hogy milyen elképesztő biológiai aktivitás van benne.

A Hód-Mezőgazda Zrt. területén feltárt talajszelvényről a főiskolai docens elárulta, hogy az korábban kubikgödör volt.

– A helyszínen található, magas agyagtartalmú rétegeket kezdtek el kitermelni. Amikor befejezték a munkát, egy nagy gödör maradt a helyén, amit feltöltöttek törmelékekkel, majd magára hagyták a területet. A növényzet visszahódította, és kialakultak azok a biológiai aktív folyamatok, kapcsolatok, amelyek révén a talaj elkezdett regenerálódni. Amikor a szelvényt kiástuk, nagyon sok szemetet találtunk benne a blokkéglától kezdve a zsákon át a rozsdás szögig, a talaj mégis él – fejtette ki dr. Hupuczai Júlia. Kiderült, hogy az Év Talajának választott szelvény nem egy kiváló minőségű, vastag termőtalaj, inkább abban látványos, hogy jól megmutatja, milyen egy élő és összetett rendszer.

December 5-én lesz a Talaj Világnapja. Ebből az alkalomból az Agrárminisztériumba kaptak meghívást a hódmezővásárhelyi konzorcium tagjai, akiknek a nevéhez fűződik az Év Talaja bemutatása.

Egy talajszelvényből következtethetünk a terület geológiai előéletére is.

– Nemrégiben „Múltörzés a hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Karon” címmel tudományos tanácskozáson mutattuk be a Fekete Gyula Intézménytörténeti Kutatási Programot. A program célja a hódmezővásárhelyi agrárszakoktatás múltjával kapcsolatos kutatások folytatása, az SZTE Mezőgazdasági Kar intézmény- és képzéstörténetének teljes körű, szisztematikus feldolgozása. Ennek keretében – a hódmezővásárhelyi agrárképzéssel kapcsolatos korábbi szakmunkákra támaszkodva – komplex levéltári adatfeltárások végzésére, egykori szemtanúkkal (oktatókkal, hallgatókkal) interjúk készítésére nyílik lehetőség. Októberben egy kerekasztal-beszélgetést szervezünk az intézményben dolgozó régi kollégák hozzátartozóival. A program az 1960-as, 1970-es évek intézménytörténetét Fekete Gyula, valamint Ivanics György és Mikó József életútján keresztül eleveníti fel. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy e három jeles személyiség hozzátartozói segítségével személyesen kaphatunk információt a múltról.

Egyre nagyobb a továbbtanulni szándékozók körében az érdeklődés a mezőgazdaság iránt

Szent-Györgyi, a sportoló

Szent-Györgyi Albert, a sport szerelmese címmel jelent meg 14 fejezetet felölelő virtuális kiállítás az SZTE Klebelsberg Könyvtár médiatékájában (mediateka.ek.szte.hu/exhibits). Pap Kornélia, a könyvtár Egyetemi Gyűjteményének munkatársa, a Szent-Györgyi-gyűjtemény gondozója a professzor természetjáró, teniszező, lovagló, csónakázó, korcsolyázó, síző, motorozó, repülő fotóihoz válogatott megkapó történeteket.

Szent-Györgyi Albert a természet és a sport szerelmese volt, gyakran hangoztatta, hogy sport nélkül nem is tudna dolgozni. A megfeszített kutatómunkát a sporttal oldotta fel, sokféle és egymástól igen elütő sportágat próbált ki. Nem féltette tekintélyét attól, hogy hallgatóval röplabdázzon vagy kerékpárral járjon munkába. A kerékpározást Hollandiában, Leydenben és Groningenben szerette meg családjával, a cambridge-i években pedig naponta kerékpárral tette meg az utat a biokémiai intézetig. Egyik egyetemi városban sem botránkozott meg senkit egy kerékpározó professzor látványára.

Szegedre érkezésekor, az 1930–31-es tanév kezdetén viszont általános volt a megdöbbenés, amikor Szent-Györgyi professzor mindenhol kerékpárral érkezett – derül ki Pap Kornélia virtuális kiállításából.

Szent-Györgyi talán a vízisportokat szerette a legjobban. Szegeden az 1920-as évektől már úszóházak és csónakházak sorakoztak a Tisza belvárosi partszakaszánál, a professzor legkedvesebb úszóháza a Szőnyi fürdő- és csónakkikötő volt, ami közel esett Rudolf téri otthonához (ma Roosevelt tér). Rajongott a tiszai csónakkirándulásokért, a korabeli szegedi Színházi Magazin fotó őrizte meg a Szegedi Csónakázó Egylet női versenynégyesének koszorújában 1941-ben a Rudolf téren.

Nevezetesek voltak a nagy röplabdacsaták is az egyetemi orvosi vegytani intézet Kálvária tér 5. alatti udvarán. A maguk alakította grundon, ahogy azt ők nevezték, Szent-Györgyi Albert munkatársaival, diákjaival röplabdáztak. Erről is maradt fenn fotó, amint a Kálvária téri udvaron a professzor a háló közelében várja a labda érkezését, a pálya szélén pedig Csupi kutyája figyel a fejleményeket.

*Röplabdameccs 1932-ben a szegedi egyetemi
orvosi vegytani intézet
Kálvária tér 5. alatti udvarán.*

Akkor lett baj, amikor 1935-ben az orvosi vegytani intézet a Dóm térre költözött, derült ki Az Est 1937-es beszámolójából, mivel ott nem volt sportpálya a közelben. Szent-Györgyi Albert ekkor kezdett teniszezni; felesége kiváló játékos volt, a Délvidék teniszbajnoka. A Kitartás Egyetemi Atlétikai Club (1940-től SZEAC, vagyis Szegedi Egyetemi Atlétikai Club) újszegedi tenispályáira jártak, a klubnak a Szent-Györgyi házaspár is tagja volt.

Pap Kornélia összeállításából kiderül, hogy 1934-ben Szent-Györgyi Albert vásárolt magának egy BSA motort (ez akkor Anglia vezető motorkerékpár-gyártója volt), ami rövidesen védjegyévé vált. Még abban az évben nagy túrára vállalkozott, és innentől kezdve Olaszországban, Spanyolországban, Angliában és Skóciában több ezer kilométert járt be motorháton. Két fénykép is fennmaradt róla, egyiken a Mátrai Magyar Királyi Gyógyintézet udvarán Beznák Aladár budapesti élettan professzor ül oldalkocsijában. A másik fotó 1934-es motortúráján készült; úti

öltözékben, diákos bricseszna drágban, sportkockás zokniban ül a BSA-n, a hátánál úti poggyással, továbbá alapfelszerelése volt a sátor is, hiszen szokása volt, hogy ott vert sátrat, ahol az éjszaka érte.

Kevesen tudják, hogy Szent-Györgyi Albertnek saját háta sátra is volt Szegeden. Lulu nevű lovát, újszegedi fuvaros szomszédjánál tartotta (ekkor már a Bethlen utca 20. szám alatt lakott, az az utca ma már Szent-Györgyi Albert nevet viseli).

Szent-Györgyi aktív életéhez hozzátartozott a repülés is, kezdetben a vitorlázó repülőgépen, majd motoroson is vizsgát tett. 1940-ben pár hetet a budapesti egyetemi sportklub hármashatárhegyi kiképzőtáborában töltött, és jó tanítványnak bizonyult, mert az A és a B vizsgát egy nap alatt sikerült letennie, aztán pedig a vitorlázó repülő legmagasabb képesítésének számító C vizsgát öt nappal később. „Nos, ha már van A-, B- meg C-vitamin – mondta a Képes Vasárnap című lapnak –, megszerztem melléjük az A-, B- és C-vizsgát is.”

50 ÉVES A JATE KLUB

Még 1973-ban nyitotta meg kapuit a JATE Klub, azóta sok minden megváltozott, de egy kisebb bezárás után újra találkozhatunk a klubban számos szórakoztató, közösségi és kulturális programmal. Az elmúlt ötven évre tekintettünk vissza.

Az elmúlt öt évtizedben sok változáson esett át a JATE Klub, de az elmondható, hogy mindig olyan funkciót töltött be, ami kapcsolódási pont volt a város és az egyetem között. A programok a klub kezdeti éveiben főként a Szegei Tudományegyetem hallgatóihoz szóltak, de idén ősztől már minden kultúra iránt érdeklődő embert megszólítanak.

– Annak idején hétfőtől csütörtökig csak klubtagsági igazolvánnyal lehetett a JATE Klubot látogatni, a fél évre szóló klubtagságit a jelenlegi Katolikus Egyetemi Lelkészség helyén akkor működő KISZ Irodában lehetett beszerezni. Ez JATE-s hallgatóknak olcsó volt, de például jugyusoknak drágább. A klub csak este tartott nyitva. Amikor az ember megérkezett, a klubtagságit fakkba helyezték, amit távozáskor visszakapott az illető, ha nem követett el semmi rendbontást. Pénteken és szombaton városi rendezvények színtere volt a klub, ami lényegében diszkó volt – emlékezett vissza Tóth Attila, a JATE Klub egykori vezetője a 30 éves évfordulón.

Majó-Petri Zoltán, a JATE Klub korábbi gazdasági főigazgatója a 40 éves évfordulón úgy hivatkozott a klubra, mint a szabadság és az egyetemi

MÁTÓ Gábor

KOVÁCS-JERNEY Ádám,

SZTE Klebelsberg Könyvtár Képtár és Médiatéka

*A klubtagsági igazolványt
a KISZ Irodában
lehetett beszerezni.*

”

élet szimbólumára. Kiemelte akkor, hogy évtizedes barátságokat köszönhet a helynek, illetve azt is, hogy szerepelt színpadi produkciókban, például a Macbethben.

A JATE Klub a megnyitásától kezdve fontos szerepet töltött be az SZTE hallgatóinak életében. Számos különleges esemény fűződik a létesítményhez: volt itt többek között fotókiállítás, filmvetítés, kulturális programok, valamint több híres ember is megfordult itt az évtizedek alatt. A látogatók olyan nevekkal találkozhattak, mint például Cseh Tamás, a Beatrice, a Quimby, sőt itt lépett fel először az A. E. Bizottság, de kevésbé ismert zenekarok is rengeteg lehetőséget kaptak.

Prof. dr. Szabó Gábor, a Szegedi Tudományegyetemért Alapítvány kuratóriumi elnöke elmondta a szeptemberi megnyitón, hogy a JATE Klub életében mindig fontos volt az, hogy a különböző egyetemi karokhoz tartozó emberek itt találkoztak egymással. Szerinte az SZTE mostani méretének köszönhetően még nagyobb szükség lenne erre, de fontos, hogy a klub ne csak szórakozóhely legyen, hanem olyan események középpontja, amelyeket később visszaidéznek majd az egyetemi polgárok.

A többéves bezárás után olyan programokkal tér vissza a JATE Klub, mint például a 27. Őszi Kulturális Fesztivál, kiállítások, színpadi produkciók, irodalmi és képzőművészeti események, de a zenés szórakozás szerelmesei is jól érezhetik magukat szerdától szombat estig, keddtől szombatig pedig kávézóként is üzemel a klub. Koncz Erika, a jelenlegi klubvezető elmondta: gondoskodni fognak a minőségi programokról, hogy nappal közösségi térként és kulturális központként, esténként pedig bulihelyként működjön az újranyitott JATE Klub.

”

A szabadság és az egyetemi élet szimbóluma

MI ALKALMAZÁS A HELYES STÍLUSÉRT

PANEK Sándor

DR. KOKAS Károly

Az SZTE Klebelsberg Könyvtár egyetemi előfizetés keretében elérhetővé tette az idegen nyelvű tudományos publikációk nyelvi, nyelvtani és citációs javítását szolgáló Writefull alkalmazást.

A Writefull alkalmazás az idegen nyelven, tudományos értekező stílusban készülő kéziratok nyelvi és stiláris javítására kínál eszközöket.

Nyelvi modellje, ellentétben a többi mesterséges intelligencián alapuló szövegfeljavító alkalmazással, a világon megjelent és lektorált tudományos publikációk milliói alapján javasol javításokat a kéziratokban. Dr. Kokas Károly, az SZTE Klebelsberg Könyvtár informatikai igazgatóhelyettese szerint a Writefull talán az első mesterséges intelligencia, amely hozzájut a tudományos szakirodalom lektorált dokumentumaihoz, így a tudományos cikkek publikációinak nyelvi, stiláris ellenőrzését hatékonyan végzi.

A Writefull alkalmazás az idegen nyelven, tudományos értekező stílusban készülő kéziratok nyelvi és stiláris javítására kínál eszközöket. A szoftver két javítási stratégiát is lehetővé tesz. A „korrektúra” módban a szerző a kézirat írása közben, valós időben kap javaslatokat a nyelvtan, a helyesírás, a szókinccs, az írásjelek és a stílus terén. A szövegszerkesztőkben elérhető „teljes szerkesztés” mód pedig az elkészült kéziratban a mondatok javításához ad a szórendet, fogalmazást, egyértelműséget, tömörséget segítő javaslatokat.

A Writefull online is nyújt funkciókat; az alkalmazás a feltöltött kéziratból korrektúrázott, nyelvi javas-

latokkal ellátott dokumentumot ad vissza az adott nyelven. Egy másik online alkalmazással a szoftver olyan szövegrészeket jelöl ki, amelyek valahol már megjelent szövegrészekkel egyezést mutatnak, de nincsenek tudományos hivatkozással ellátva. A „parafrazátor” szolgáltatás a bemásolt idegen nyelvű szöveg alapján három különböző szövegváltozatot kínál fel. Hasonló célú az „academiser”, vagyis „szövegtudományosító” eszköz, amely az informális stílust alakítja át tudományos értekező stílussá. Az absztraktgeneráló eszközzel az alkalmazás egy megírt kéziratból hoz létre absztraktot a cikk fölé. Az online címadási szolgáltatás elhelyezi egy címjavaslatban a tudományos kulcsszavakat, a GPT ellenőrzés pedig a szerző számára ellenőrzi, hogy egy adott szöveget milyen eséllyel írtak a Chat GPT szoftverrel.

Hoczopán Szabolcs, az SZTE Klebelsberg Könyvtár Tartalomsgazdálkodási Osztály vezetője szerint a szoftver egyik esetben sem tárol feltöltött kéziratot vagy szöveget, így a készülő tudományos cikkek közül nem szivároghat ki információ. A prémium előfizetéshez egyetemi e-mail-címmel történt regisztráció után az SZTE minden kutatója és hallgatója hozzáférhet. Regisztrálni a <https://my.writefull.com/signup> oldalon lehet, részletes tudnivalók az SZTE Klebelsberg Könyvtár oldalán találhatóak.

MESTERSÉGES INTELLIGENCIA

Mesterséges intelligenciának (MI vagy AI – az angol artificial intelligence-ből) egy gép, program vagy mesterségesen létrehozott tudat által megnyilvánuló intelligenciát nevezünk. A fogalmat legtöbbször a számítógépekkel társítjuk. A köznyelvben több külön jelentésben használják.

Nyelvi modellje, tudományos publikációk alapján javasol javításokat a kéziratokban.

”

Tudásszintek. Este az SZTE Klebelsberg Könyvtárban.

MEGÚJULT AZ SZTE ÁJTK FŐÉPÜLETE

XXI. századi tanterem, modern belső és külső terek, fénylő kupola – kétmilliárd forint állami támogatásból újult meg a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar főépülete. A nagy horderejű felújítás 2021 júniusa és 2022 júliusa között valósult meg. Az épületet 2022 szeptemberében vették újra birtokba a kar polgárai. A felújításról a szegedi Ferroép Kft. gondoskodott a Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (BMSK) felügyelete alatt.

ÚJ HELYRE KÖLTÖZIK AZ SZTE FOK

Új helyre költözik a Szegedi Tudományegyetem Fogorvostudományi Kar: hamarosan a Vasas Szent Péter utcai rendelőintézet ad otthont az eddig a Tisza Lajos körúton működő intézménynek. Nem csak az oktatás, de a betegellátás is egy megújult, modern, páciensbarát épületben folytatódik. A kivitelezés, melyet a Dél-Konstrukt Zrt. végez, közel 3,6 milliárd forint állami támogatásból valósul meg.

ELKÉSZÜLT A BANGA ILONA EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI KÖZPONT

A Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Északi Klinika parkjában lévő, Szőkefalvi-Nagy Béla utca 6 sz. alatt található, egykori Sebészeti Klinika épületének komplett átalakítása, felújítása keretében jött létre a Szegedi Tudományegyetem új Egészségtudományi Képzési Központja, amelyben a hazai és külföldi egyetemi hallgatók számára lettek kialakítva oktatási, képzési helyiségek. A kivitelezési munka 2021 januárjában indult, és 2023 áprilisában fejeződött be. A 8030 m² hasznos alapterületet érintő beruházás mintegy bruttó 8,45 milliárd forint értékű EFOP pályázati finanszírozásból valósult meg, a kivitelező az Aktív Kft. volt.

**Köszönjük elődeinknek
azt a biztos alapot,**

amire építve az Egis mára Közép- és Kelet-Európa egyik vezető generikus gyógyszergyárává vált. A tőlük kapott örökséget büszkén visszük tovább a jövő generációi számára is. Továbbra is elkötelezettek vagyunk az iránt, hogy tudásunk legjavával az embereket szolgáljuk, hogy egészségben éljenek hosszú életet.

Bemutkozik az UniCorp Biotech

Cégünket a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemen 1993-ban végzett két jó barát alapította az ezredfordulón 2000-ben.

Két évtizede aktív szereplői vagyunk az innovatív gyógyszer- és orvostechnikai eszközök magyarországi bevezetésének, forgalmazásának.

Számos olyan területe van a gyógyításnak, ahol nélkülünk nem, vagy csak nehezen jutnának a betegek megfelelő ellátáshoz. Termékeink nagy része életmentő gyógyszer- vagy orvostechnikai eszköz. Egészségügyi végzettségű kollégáink mind a napi orvosi munkában, mind a kardiológiai-, idegsebészeti- és nőgyógyászati műtőkben aktív proktori segítséget nyújtanak orvoskollégáinknak.

Nemzetközi cégeket képviselünk. A termékek bevezetését, a műtétek proktorálását, törzskönyvezést, a marketing és logisztikai feladatokat egyaránt cégünk végzi.

Saját fejlesztésű orvosi étrendkiegészítőinkkel célzott gyógyszeres terápiákat egészítünk ki.

ALAPTEVÉKENYSÉGEINK:

Gyógyszer törzskönyvezés, forgalmazás, nagykereskedelem, klinikai vizsgálatok, pharmacovigilancia, gyógyszerek ismertetése és bevezetése.

Orvostechnikai eszközök bevezetése, engedélyeztetése, műtéti proktorálás, forgalmazás, nyomonkövetés, közbeszerzési tenderek.

Nemzetközi képviselleteink:

GYÓGYSZERCÉGEK

Alexion (USA): orphan (ritka betegségekre való) életmentő, nélkülözhetetlen gyógyszerek

Aegerion/Amryt (USA): orphan (ritka betegségekre való) életmentő, nélkülözhetetlen gyógyszerek

Theramex (GB): meddőség kezelésében használatos rekombináns DNS technológiával gyártott gyógyszerek

Alfasigma (IT): originális keringésjavító gyógyszer

Ever Pharma (AT): originális neurológiai gyógyszerek és eszközök

Pannoc (BE): bőrgyógyászati gyógyszerek és kozmetikumok

ORVOSTEKNOLÓGIA CÉGEK

Abbott Neuromodulation (USA): mélyagyi- illetve gerincvelő stimuláció

Abbott Structural Heart (USA): biológiai szívbillentyűk, kardiológiai eszközök

Abbott Cardiac Rhythm Management (USA): pacemaker, ICD, CRTP, CRTD, etc.

Abbott Electrophysiology (USA): kardiológia, elektrofiziológia

Abbott Molecular Diagnostics (USA): diagnosztika, fertőző betegségek

Zimmer Biomet / Zimvie (USA): gerincsebészeti és neurológiai eszközök, implantátumok, ROSA idegsebészeti robot

Inomed (D): intraoperatív neuromonitoring, funkcionális idegsebészet, fájdalom-terápiák

Berlin Heart (D): mechanikus műszív, mely szívtültetésre váró gyerekek vagy felnőtt betegek számára az életet jelenti

Dr. Horváth László
CEO, MD, PhD

440
KOLOZSVÁR
1581

100
SZEGED
1921

